

ISSN 1505 - 1390

Polskie Towarzystwo Numizmatyczne
Oddział w Gdańsku

Gdańskie Zeszyty Numizmatyczne NR 106/2012

W NUMERZE: m.in.: Orzeł w koronie na monecie z czasów PRL

Artiluki- trojaki z odległego południa

GDAŃSKIE ZESZYTY NUMIZMATYCZNE

Pismo ukazuje się od 1988 roku

Redaguje :

Aleksander M. Kuźmin

Dariusz Świsulski

Zdjęcia :

Aleksander M. Kuźmin

Dariusz Świsulski

Wydawca :

Polskie Towarzystwo Numizmatyczne
Oddział w Gdańsku

Adres wydawcy
i

Adres redakcji :
81 - 601 Gdynia ul. Apollina 38
tel (0 58) 621 43 67
tel. kom. 606 710 835
e-mail alemka@poczta.onet.pl

Gdańskie Zeszyty Numizmatyczne są rozprowadzane wewnątrz Towarzystwa przez Oddział w Gdańsku. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Za treść artykułów odpowiedzialni są autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych materiałów.

**Polskie Towarzystwo Numizmatyczne
Oddział w Gdańsku**

Gdańskie Zeszyty Numizmatyczne

NR 106

Kwiecień 2012

W NUMERZE:

Piotr Kosanowski

Orzeł w koronie na monecie z czasów PRL s. 3

Jarek Kustosz

Artiluki – trojaki z odległego południa s. 6

Aleksander M. Kuźmin

Numizmatycy polscy na medalach (cz. VI) s. 12

Aleksander M. Kuźmin

Mało znany medal gdyński s. 13

Aleksander M. Kuźmin

Medale, monety i żetony, obrazujące techniki mennicze s. 14

Piotr Kosanowski

Nowości wydawnicze – „Katalog monet Białorusi” s. 20

Dariusz Świsulski

Wycieczka do Warszawy członków OG PTN s. 21

REDAKCJA

Odczyt „Kobiety w medalierstwie” s. 23

REDAKCJA

Identyfikacja żetonu s. 24

ORZEŁ W KORONIE NA MONECIE Z CZASÓW PRL

Józef Gosławski projektując monetę na 600. lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, wytyczne konkursowe potraktował nad wyraz dosłownie. Wykazał się przy tym nie lada odwagą – nie każdy artysta w czasach PRL, zdecydowałby się bowiem na projekt monety z orłem w koronie. Wprawdzie ten niecodzienny projekt nie wszedł do powszechnego obiegu i wybito go tylko w postaci kilkuset prób, to i tak zasługuje na szacunkowe miano jedynej monety okresu PRL z orłem w koronie.

Z okazji przypadającej w 1964 roku, 600. rocznicy założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Narodowy Bank Polski ogłosił konkurs na projekt monety, która miała być zrealizowana w postaci pierwszej powojennej, polskiej monety okolicznościowej.

W szranki stanęło wielu artystów w tym m.in. Józef Gosławski, już wówczas znany ze zrealizowanego projektu monety 5 zł Rybak, która dziś jest chyba najbardziej charakterystyczną i rozpoznawalną monetą okresu PRL.

Gosławski przystąpił zatem do pracy nad projektem konkursowym. Z regulaminem zapoznał się na pewno bardzo dokładnie, bowiem jedną z wytycznych było to, aby na wizerunku jako godło państwowe znalazł się orzeł z czasów króla Kazimierza Wielkiego. Jak było napisane w regulaminie tak zrobił, i to w dosłownym tego słowa znaczeniu. Na awersie projektu umieścił bowiem godło państwowe w koronie, czyli w takiej formie jaka obowiązywała za czasów Kazimierza Wielkiego.

Oczywistością jest, że projekt ten, nawet gdyby zwyciężył, i tak nie mógłby być zrealizowany w takiej formie. Jeszcze na etapie projektu konkursowego usunięto koronę, ale i tak jako próby wybito obydwie wersje: w koronie i bez. Wersję z orłem w koronie, jakby nieco z ostrożności, wybito z podwójnym, wypukłym napisem „próba” – jednym na awersie i jednym na rewersie. Próba ta została zrealizowana w dwóch wersjach; próbie niklowej w nakładzie 500 sztuk oraz miedzioniklowej próbie technologicznej w znikomej ilości zaledwie 10 sztuk.

Wielu numizmatyków uważa projekt Józefa Gosławskiego za jeden z najciekawszych projektów monet okresu PRL, które nie weszły do powszechnego obiegu.

Fot. 1. Projekt monety autorstwa Józefa Gosławskiego z orłem w koronie nie wszedł do powszechnego obiegu, gdyż był zwyczajnie „niewygodny politycznie”; warto zwrócić uwagę na niestosowany nigdzie indziej, podwójny napis „próba” – wykonany jakby z ostrożności przez pracowników Mennicy Państwowej

Fot. 2. Oryginalne modele gipsowe do awersu i rewersu monety 10 zł „600. lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego” autorstwa Józefa Gosławskiego

W konkursie na projekt monety z okazji 600. lecia założenia Uniwersytetu Jagiellońskiego, zwyciężyła ostatecznie propozycja Wacława Kowalika, która doczekała się realizacji w postaci okolicznościowej monety obiegowej.

Fot. 3. Wizerunek pieczęci majestatycznej Kazimierza Wielkiego z widocznym godłem państwowym w koronie, które w niezmienionej formie Józef Gosławski przeniósł na projekt awersu monety

Fot. 4. Zwycięski projekt Wacława Kowalika, który wszedł do powszechnego obiegu w dwóch odmianach: z wklęsłym i wypukłym napisem na rewersie

Fotografie monet użyte w artykule (Fot. 1 i Fot. 4) pochodzą ze strony Warszawskiego Centrum Numizmatycznego www.wcn.pl. Zdjęcia modeli gipsowych (Fot. 2) zamieszczono dzięki uprzejmości rodziny Józefa Gosławskiego. Wizerunek pieczęci (Fot. 3) pochodzi z książki „Orzeł Biały – 700 lat herbu Państwa Polskiego”, Warszawa 1995.

**Piotr Kosanowski
Sandomierz, Warszawa**

ARTILUKI – TROJAKI Z ODLEGŁEGO POŁUDNIA

Republika Raguzy – republika kupiecka zajmująca obszar wokół dzisiejszego Dubrownika, istniejąca w latach 1358-1808. W swojej historii ulegała wpływom potężniejszych sąsiadów takich jak Wenecja, Węgry czy Imperium Osmańskie.

Mapa Republiki Raguzy

W czasach swojej świetności w XVI-XVII wieku była głównym pośrednikiem w handlu między wschodem i zachodem. Posiadała ogromną flotę oraz własny system monetarny. Po ogromnym trzęsieniu ziemi w 1667 roku straciła na ważności i nie odzyskała już dawnej świetności.

System monetarny Republiki Raguzy przedstawiał się następująco:

- 1 Grosseto = 6 Soldi
- 1 Artiluk = 3 Grosseti
- 1 Perper = 12 Grosseti
- 1 Dukat = 40 Grosseti
- 1 Talar = 60 Grosseti
- 1 Libertina = 80 Grosseti

Solid był monetą miedzianą pozostałe nominały bite były w srebrze.

Artiluk był odpowiednikiem tureckich 6 para i wzorowany był na trojakach polskich bitych w Rydze w czasach Zygmunta III Wazy. Artiluk nas interesujący nie jest tą samą monetą znaną w polskiej literaturze jako tzw. babka raguzkańska (czasami nazywaną artilukiem) również bitej przez tą republikę, ale w latach późniejszych - po 1675 roku. Babka raguzkańska była imitacją (falszerstwem) z podobizną Zygmunta III Wazy i datowaną na 1592 rok, natomiast nasz artiluk to moneta, owszem wzorowana na naszych trojakach, jednak z tytułaturą Raguzy oraz z wizerunkiem Świętego Błażeja – patrona Raguzy. Artiluk bity był w latach 1627 – 1701.

Babka ragusańska

Wszystkie znane odmiany artiluka wyglądają bardzo podobnie. Na awersie znajduje się popiersie w obwódce patrona Raguzy – Świętego Błażeja i napis otokowy, natomiast na rewersie mamy nominał, datę rozdzieloną widokiem miasta między godłami Republiki Raguzy w koronie oraz napis strefowy.

Herb Republiki Raguzy

Istnieje wiele odmian interpunkcyjnych w poszczególnych rocznikach. Poniżej przedstawiam najbardziej popularne roczniki w najbardziej popularnych odmianach:

1. Artiluk 1627

- a) A: S · BLASIVS · RAGVSII*
R: · III · | · 16 – 27 | widok miasta między godłami w koronie | · GROS · ARG | TRIP · CIVI | RAGV
- b) A: *S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 27 · | · widok miasta między godłami w koronie · | GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
- c) A: · S · BLASIVS · RAGVSII*
R: · III · | · 16 – 27 · | widok miasta między godłami w koronie | GROS · ARGE | TRIP · CIVI | · RAGV ·

2. Artiluk 1628

Artiluk z roku 1628 (szeroka mitra)

- A: *S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 28 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ | GROS · ARGE | TRIP · CIVI | · RAGV ·

3. Artiluk 1629

- a) A: *S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: III | 16 – 29 | · widok miasta między godłami w koronie · | GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·

- b) A: *S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 29 · | · widok miasta między godłami w koronie · |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
- c) A: ☼ S · BLASIVS · RAGVSII ☼
R: · III · | · 16 – 29 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
- d) A: *S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 29 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
- e) A: *S · BLASIVS * RAGVSII *
R: · III · | · 16 – 29 · | · widok miasta między godłami w koronie · |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
4. Artiluk 1630
A: ☼ S · BLASIVS * RAGVSII *
R: III · | · 16 – 30 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI · | · RAGV ·
5. Artiluk 1631
A: ☼ S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 27 | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ | GROS ·
ARGE | TRIP · CIVI | · RAGV ·
6. Artiluk 1632
a) A: S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 32 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI | RAGV

Artiluk z roku 1632, odmiana 6b

- b) A: ☼ S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 32 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI | RAGV
7. Artiluk 1633
- a) A: ☼ S · BLASIVS · RAGVSII ·
R: · III · | · 16 – 33 · | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ |
GROS · ARGE | TRIP · CIVI | RAGV
- b) A: S · BLASIVS · RAGVSII ☼
R: · III · | · 16 – 33 · | widok miasta między godłami w koronie |
GROS : ARGE | TRIP · CIVI | · RAGV ·
8. Artiluk 1643
A: · S · BLASIVS · RACVSII ·
R: · III · | · 16 – 43 · | widok miasta między godłami w koronie | GROS ·
ARGE | TRIP CIVI | · RAGV ·
9. Artiluk 1644
Podobnie do 1643
10. Artiluk 1645
A: · S · BLASIVS * RACVSII ·
R: · III · | 16 – 45 · | widok miasta między godłami w koronie | * CROS :
ARGE * | TRIP · CIVI | · RACV ·
11. Artiluk 1647

Artiluk z roku 1647 (wąska mitra)

- A: * S * BLASIVS * RAGVSII
R: * III * | · 16 – 47 · | widok miasta między godłami w koronie | GROS *
ARGE | TRIP · CIVI | RAGV

12. Artiluk 1654

A: S BLASIVS • RAGVSII ☼

R: 16 III 54 | ☼ widok miasta między godłami w koronie ☼ | GROS
ARGE | TRIP CIVI | RAGV

13. Znane są również artiluki z lat 1635, 1642, 1646, 1648-1649, 1675, 1683-1686, 1692 oraz 1701. Być może również w roku 1687 bito ten nominał, jakkolwiek nie ma co do tego pewności.

Po przedstawieniu odmian napisowych należy zaznaczyć, że istnieją również różnice w kształcie mitry, którą ma na sobie Św. Błażej. Najczęściej jest ona szeroko rozłożona, jakkolwiek istnieją znacznie rzadsze odmiany z tzw. wąską mitrą.

Kolejna uwaga dotyczy wagi oraz średnicy monet. Były one bite ze słabego srebra i ich waga najczęściej mieści się w przedziale między 1,38 – 2,22 grama, a średnica między 20,5 – 22 mm.

Z uwagi na słaby stop srebra, z którego bito te trojaki oraz upodobanie ludów bałkańskich do używania monet jako ozdób, bardzo rzadko spotkać można artiluki w ładnych stanach. Najczęściej są one przedziurawione lub mało czytelne. Jednakże ładne egzemplarze osiągają wysokie ceny.

Rzadkość roczników według mojej oceny przedstawia się następująco: Najczęściej występują wczesne roczniki 1627-1629, nieco rzadsze są roczniki z lat 30-tych XVII wieku i całkiem rzadkie z lat 1642-1654. Roczniki starsze są już bardzo rzadkie.

Serdecznie zachęcam do zbierania tych ciekawych monet, które mają wiele wspólnego z naszym mennictwem, mimo dużej odległości, która dzieliła Rzeczpospolitą i Raguzę.

Jarek Kustosz

Literatura:

[1] Die Munzen der Republik Ragusa – Norbert Dechan

NUMIZMATYCY POLSCY NA MEDALACH (cz. VI)

W kilku poprzednich numerach GZN (83, 84, 86, 87 i 89) publikowaliśmy medale z wizerunkami numizmatyków polskich. Obecnie przedstawiamy piękny medal z wizerunkiem Gustawa Soubise Bisier. Medal ten wystawiony był na 49 aukcji WCN i sprzedany został za 320 zł.

Medal według projektu J. Aumillera, 1929 rok.

Opis medalu:

Aw: Popiersie na wprost, w otoku napis

GVSTAW SOVBISE-BISIER

Rw: Poziomy napis:

1849-1929 / NESTOROWI / NUMIZMATYKÓW / POLSKICH /
W 80-LETNIAJĄ ROCZNICĘ / WRODZIN

Brąz 55 mm.

Gustaw SOUBISE – BISIER, ur. ok. 1849, zmarł 9 II 1937. Mieszkał w Warszawie, gdzie prowadził antykwariat. Posiadał cenne zbiory monet polskich, liczmanów mennicznych z XVI i XVII wieku, zwanych podskarbiówkami oraz oznak masońskich, zaliczany do jednych z największych w historii. Całą swoją kolekcję podarował Gabinetowi Numizmatycznemu przy Mennicy Państwowej w Warszawie. Gustaw Soubise Bisier był pierwszym prezesem Warszawskiego Towarzystwa Numizmatycznego, powstałego w 1919 roku.

(zdjęcie z katalogu 49 aukcji WCN)

Aleksander M. Kuźmin

MAŁO ZNANY MEDAL GDYŃSKI

Poniżej przedstawiamy mało znany medal gdyński.

Opis medalu:

Awers: po środku ukoronowany orzeł polski. Góra w półkolu napis
POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE S.A.

Pod orłem poziomo w 4 wierszach:

ZAKŁAD PRZEWOZÓW / TOWARÓW / GDYNIA / 2001

Rwers: po środku logo w pięciokącie, nad nim poziomo w 4 wierszach

ZWIĄZEK ZAWODOWY / PRACOWNIKÓW /
KOLEJOWYCH R.P. W GDYNI / przy PKP CARGO S.A.

Pod logiem poziomo w trzech wierszach

X ROCZNICA UFUNDOWANIA / SZTANDARU ZZP R.P. W GDYNI /
2001 – 2011

Medal bity; tombak srebrzony, 60 mm.

Aleksander M. Kuźmin

**MEDALE, MONETY I ŻETONY,
OBRAZUJĄCE TECHNIKI MENNICZE**

Medal z 1970 roku z okazji zjazdu powołującego Słowackie Towarzystwo Numizmatyczne w Bratysławie; brąz, 70 mm

Medal z 1975 roku z okazji 10 rocznicy Oddziału Słowackiego Towarzystwa Numizmatycznego w Kremnicy-Ruzomberok; tombak patynowany, 70 mm

Medal z 1980 roku, wydany z okazji 550 rocznicy nadania praw menniczych miastu Bratisławie; tombak patynowany, 70 mm

Medal z 1994 roku wybity z okazji 100 rocznicy urodzin Jana Horaka; tombak, 70 mm

Medal z 1999 roku, wybity z okazji 80 rocznicy Czeskiego Towarzystwa Numizmatycznego Pradze; tombak srebrzony, 60 mm

Medal z 1978 roku wybity z okazji 650 rocznicy otwarcia mennicy państwowej w Kremnicy; srebro, 42 mm

Medal z 1966 roku wybity z okazji 1000-lecia monety polskiej; tombak, 70 mm

Medal z 1984 roku, wydany z okazji VIII Sesji Numizmatycznej w Nowej Soli; brąz krzemowy, patynowany, 86x83 owalny, lany

Medal z 2003 wydany z okazji 20 rocznicy koła PTN w Pszczynie; węgiel, 80 mm

Żeton kanadyjski (?) z 1797; miedź, 28 mm

Polska, 20.000 zł z 1994 roku; miedzionikiel, 29 mm

Żetony mennicze z 2004 roku; miedź 21 mm

Żeton menniczy z 2009 roku; GN, 28 mm

Medal – plakietka z początku lat 90, prostokąt, srebro, 51 x 76 mm

Žeton česki, bez roku, mennica w Kremnicy, miedź, 25 mm

Medal z roku 1879 upamiętniający setną rocznicę wystawy powszechnej w Paryżu

Aleksander M. Kuźmin

Pierwsze cztery ilustracje pochodzą z rocznika „Numizmatyka” wydawanego przez Słowackie Towarzystwo Numizmatyczne. Pozostałe ze zbioru autora.

NOWOŚCI WYDAWNICZE – „KATALOG MONET BIAŁORUSI”

W marcu 2012 roku, nakładem wydawnictwa Nefryt ukazał się „Katalog monet Białorusi” autorstwa Pana Janusza Parchimowicza. Na blisko 70 stronach zaprezentowano wszystkie okolicznościowe i kolekcjonerskie monety z lat 1996-2011 wyemitowane przez Centralny Bank Republiki Białoruś. Łącznie 706 monet.

„Katalog monet Białorusi” jest pierwszą publikacją z serii poświęconej monetom Rosji i krajów byłego ZSRR. Dotychczasowe wydanie z 2008 roku obejmowało monety aż 11 państw – wszystko w jednym grubym wydaniu. Ze względu na dużą ilość emisji i dynamiczny wzrost zainteresowania kolekcjonerów monetami krajów na wschód od Polski, autor postanowił podzielić katalog na mniejsze części, wydając osobne publikacje poświęcone poszczególnym krajom.

Monety w katalogu ułożone są rosnąco według nominałów: od 1 do 1000 rubli. Wizerunki zaprezentowane są w naturalnych wielkościach. Każda moneta opatrzona jest podstawowymi informacjami takimi jak: nominał, nazwa, rok emisji, materiał, średnica, masa, rant, stempel, nakład, cena rynkowa w PLN oraz dodatki (jeśli dana moneta je zawiera).

We wstępie autor zaznacza wyraźnie, żeby cen w katalogu nie traktować dosłownie, gdyż ich wyznacznikiem nie jest katalog sam w sobie, a rynek kolekcjonerski i jego zapotrzebowanie. Katalog ma służyć przede wszystkim zbieraczom i ułatwić im budowanie kolekcji.

Jedyną drobną uwagą z mojej strony i sugestią przy kolejnych wydaniach jest to, aby podać mennice, w których dana moneta została wybita, gdyż Białoruś swoje monety wybija m.in. w Mennicy Polskiej w Warszawie, na Litwie czy w Rosji. Wiedza ta dla wielu kolekcjonerów byłaby na pewno przydatna.

Okolicznościowe i kolekcjonerskie monety białoruskie cieszą się dużym zainteresowaniem na rynku numizmatycznym. Wydany właśnie katalog z pewnością spotka się z zainteresowaniem wśród miłośników monet białoruskich i usystematyzuje wiedzę na ich temat.

Informacje o książce:

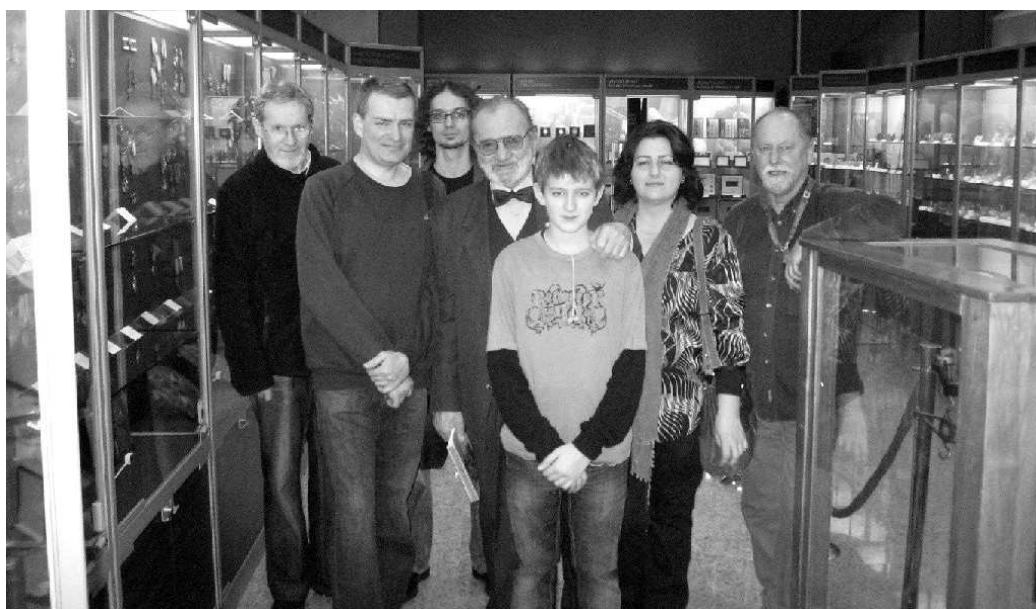
Janusz Parchimowicz: „Katalog monet Białorusi”, Wydawnictw Nefryt, Szczecin 2012, 70 stron, format B5 170 x 245 mm, okładka miękka kolorowa, ilustracje czarno-białe, cena okładowa 27 zł.

Piotr Kosanowski
Sandomierz, Warszawa

WYCIECZKA DO WARSZAWY CZŁONKÓW OG PTN

W dniu 26 lutego 2012 roku odbyła się wycieczka do Warszawy członków i sympatyków Gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego, zorganizowana przez Zarząd Oddziału.

Pierwszym punktem było zwiedzanie Gabinetu Numizmatycznego Mennicy Polskiej. Przewodnikiem po Gabinetcie był Piotr Kosanowski - specjalista ds. marketingu z Mennicy Polskiej.

Na wystawie w Gabinetcie Numizmatycznym przedstawiane są eksponaty od czasów założenia Mennicy przez Stanisława Augusta Poniatowskiego, w 1766 roku, do współcześnie produkowanych monet i medali. Duże zainteresowanie wzbudziły eksponaty z okresu międzywojennego.

Następnie uczestnicy wycieczki zapoznali się z ofertą na stoiskach Giełdy Numizmatycznej „Monetarium”. Była też możliwość obejrzenia srebrnej monety NBP 10 zł, przygotowanej z okazji 150 lat Muzeum Narodowego w Warszawie, planowanej do emisji w maju 2012 roku.

Z Mennicy Polskiej uczestnicy wycieczki przejechali do Łazienek Królewskich, gdzie w Pałacu na Wyspie prezentowana jest wystawa „Skarb z Kijowa. Złoty Poczet. Królewska Kolekcja Medali Stanisława Augusta”.

Artykuł na temat wystawy był opublikowany w numerze 102 Gdańskich Zeszytów Numizmatycznych w grudniu 2011 roku.

Stoją od lewej: Ludwik Gatz, Małgorzata Gizińska, Aleksander Kuźmin, Tomasz Bylicki, Roma Włodarczak, Romuald Sieradzki, Dariusz Świsulski

Niezwykłość wystawy podkreślała jej nietypowa aranżacja. Największe zainteresowanie uczestników wycieczki wzbudziła złota seria 22 medali z wizerunkami władców Polski, ze zbiorów Muzeum Historii Ukrainy w Kijowie, po raz pierwszy od ponad 200 lat prezentowana publicznie w Polsce.

Na wystawie pokazano również medale srebrne, brązowe i żeliwne. W ekspozycji znajdują się też oryginalne stemple, z których medale były bite.

O historii kolekcji interesująco opowiadał kurator wystawy pan Tomasz Bylicki.

Dariusz Świsulski

ODCZYT „KOBIEТЫ W MEDALIERSTWIE”

W dniu 6 marca 2012 roku na spotkaniu Gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Muzeum Miasta Gdyni odbył się odczyt "Kobiety w medalierstwie", wygłoszony przez pana Bogumiła Filipka.

Ze względu na interesujący temat i postać prelegenta, znanego kolekcjonera i propagatora medalierstwa, odczyt zgromadził liczną publiczność. Obecne na odczycie panie, z okazji zbliżającego się Dnia Kobiet, zostały obdarowane przez prelegenta kwiatami. Po odczycie była okazja do obejrzenia z bliska prezentowanych medali.

Wybrane medale prezentowane są na wystawie w Cafe Księgarni Vademecum w Gdyni, ul. Świętojańska 5-7.

REDAKCJA

IDENTYFIKACJA ŻETONU

Jeden z naszych najmłodszych Sympatyków przysłał do redakcji poniższy żeton z prośbą o identyfikację.

Na awersie umieszczone są dwie skrzyżowane kotwice, powyżej półksiężyc i gwiazda (godło Turcji), w otoku napis DENIZCILIK BANKASI T.A.O. Na rewersie napis SEHIR HATLARI ISLETMESI.

Ponieważ wśród czytelników GZN jest wielu kolekcjonerów eksponatów z tematyki marynistycznej, postanowiliśmy napisać na ten temat na łamach zeszytów.

Zdjęcie przedstawia turecki żeton promowy, wyemitowany przez bank Denizcilik Bankasi TAO (Turecki Bank Morski).

Ten państwowy bank został założony w 1938 roku w celu finansowania rozwijającego się przemysłu morskiego. Bank prowadził m.in. linie żeglugowe Denizyollari i Turkish Maritime Lines, realizujące przewozy pasażerskie do portów Turcji, Grecji, Włoch, Egiptu i innych. Znaczący rozwój przewozów morskich przypada na lata 1970-1990, wiele z nich było wykonywane statkami Denizcilik Bankasi. W 1992 roku rząd turecki przeprowadził konsolidację banków państwowych, włączając Denizcilik Bankasi do Emlakbank. W rezultacie późniejszych prywatyzacji i reorganizacji, bank jest teraz własnością francusko-belgijskiej instytucji finansowej Dexia.

Napis na rewersie oznacza linie, na jakie przeznaczony jest pokazany żeton – promy w ramach transportu miejskiego w Stambule. Jego cena w 2011 roku to 1,75 liry tureckiej (1 TRY $\approx$ 1,8 PLN).

REDAKCJA

DR BOLESŁAW DEMEL

LICZMANY MENNICZE

ZWANE

PODSKARBIÓWKAMI

SKŁAD GŁÓWNY: W WARSZAWIE WENDE I SP. (T. HIŻ
I A. TURKUŁ). W KRAKOWIE GEBETHNER I SPÓŁKA.

1911.

JANUSZ PARCHIMOWICZ

KATALOG MONET BIAŁORUSI

Janusz Parchimowicz: „Katalog monet Białorusi”. Recenzja wewnątrz numeru